

14 โรคติดต่ออันตราย ที่ควรรู้

- กาฬโรค
- ไข้ทรพิษหรือฝีดาษ
- ไข้เลือดออกโคริเมียนคองโก
- ไข้เวสต์ไนล์
- ไข้เหลือง
- โรคไข้ลาสซา
- โรคติดเชื้อไวรัสอีโบลา
- โรคติดเชื้อไวรัสซิกา
- โรคซาร์ส
- โรคเมอร์ส
- วัคซีนโรคดื้อยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก
- โรค COVID-19 (Coronavirus disease 2019)

โรคติดต่ออันตราย คืออะไร?

โรคติดต่ออันตราย คือ โรคติดต่อที่มีความรุนแรงสูง สามารถแพร่ไปยังผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว โดยตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ ระบุโรคติดต่อไว้ดังนี้

๑. กาฬโรค (Plague)

โรคติดต่อที่มีพาหะมาจากหมัดของสัตว์ฟันแทะจำพวกหนู กระจง กระจง กระต่าย ที่เมื่อเกิดการติดเชื้อจากการที่โดนหมัดกัด จะทำให้เกิดอาการอักเสบ บวม โดยเฉพาะบริเวณขาหนีบ รักแร้ ทำให้มีไข้สูง หนาวสั่น ปวดศีรษะ ต่อม้ำเหลืองโต และเชื้ออาจจะลุกลามเข้าสู่กระแสเลือด ทำให้เสี่ยงติดเชื้อในกระแสเลือดรุนแรง จนหัวใจวาย และอาจเสียชีวิต

๒. ไข้ทรพิษหรือฝีดาษ (Smallpox)

โรคนี้อาจมีตุ่มขึ้นตามผิวหนังทั่วร่างกาย และหากตุ่มเหล่านี้แตกก็จะทำให้ติดต่อกันได้ผ่านระบบทางเดินหายใจ และการสัมผัสทางผิวหนัง ปัจจุบันยังไม่มียาที่สามารถรักษาโรคนี้นี้ แต่สามารถป้องกันโรคนี้นี้ได้ด้วยการฉีดวัคซีน หรือที่เรียกว่า การปลูกฝี

๓. ไข้เลือดออกไครเมีย-คองโก (Crimean – Congo hemorrhagic fever)

ไข้เลือดออกชนิดนี้มีจุดกำเนิดอยู่ที่แหลมไครเมียและในคองโก และยังพบการระบาดในแถบแอฟริกา แถบคาบสมุทรบอลข่าน ตะวันออกกลาง และเอเชีย โดยมีพาหะเป็นแมลงที่มีเชื้อไนโรไวรัส (Nairovirus) ซึ่งหากได้รับเชื้อนี้เข้าสู่ร่างกาย จะมีอาการป่วยที่เฉียบพลันและรุนแรง มีไข้ ปวดกล้ามเนื้อ มึนงง ปวดคอร่วมกับคอแข็ง ปวดศีรษะ ใบหน้าแดง กลัวแสง และบางรายอาจพบอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง ปวดท้อง อารมณ์แปรปรวน สับสน ก้าวร้าว มีเลือดออกในกระเพาะอาหาร ปัสสาวะเป็นเลือด หรือมีเลือดออกจากเหงือก และอาจพบภาวะตับอักเสบร่วมด้วย

๔. ไข้เวสต์ไนล์ (West Nile Fever)

ไข้เวสต์ไนล์เป็นโรคติดต่อที่มีอยู่เป็นพาหะ แล้วนำเชื้อไวรัสเวสต์ไนล์มาติดต่อกับคน พบได้ทั่วไปในแอฟริกา เอเชียตะวันตก ตะวันออกกลาง ยุโรป และหากติดเชื้อนี้เข้าไปจะมีอาการไข้ ปวดศีรษะ หนาวสั่น มีเหงื่อออก มีผื่นที่ผิวหนัง อ่อนเพลีย ต่อม้ำเหลืองอักเสบ ซึม ปวดข้อ และมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ หรือถ้ามีอาการรุนแรง จะมีอาการสมองอักเสบ หรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบได้

๕. ไข้เหลือง (Yellow Fever)

เป็นอีกหนึ่งโรคที่มีอยู่เป็นพาหะ และเกิดจากเชื้อไวรัส ที่ทำให้เกิดอาการตัวเหลืองหรือดีซ่าน ร่วมกับอาการไข้สูง ชีพจรเต้นช้าผิดปกติ ปวดกล้ามเนื้อร่วมกับปวดหลัง ปวดศีรษะ หนาวสั่น เบื่ออาหาร ต่อมาจะมีอาการเลือดออกปาก ออกจุก ตา กระเพาะอาหาร ทำให้เกิดอาการอาเจียนและถ่ายเป็นเลือด จนถึงไตวาย

๖. โรคไข้ลาสซา (Lassa fever)

ไข้ลาสซาเป็นไข้เลือดออกที่มีหนูเป็นพาหะ ติดต่อกันได้จากการสัมผัสของฝอยลมหายใจ หรืออุจจาระของหนูที่ติดเชื้อ อาการแสดงจะคล้ายๆ อาการโรคไข้เลือดออก คือ มีไข้ ปวดศีรษะ เจ็บคอ ไอ อาเจียน ท้องร่วง เจ็บหน้าอก และเป็นหนอง หากอาการหนักจะมีเลือดออก ซีด และมีภาวะเกล็ดเลือดลดลงผิดปกติ

๗. โรคติดเชื้อไวรัสนิปาห์ (Nipah virus disease)

เป็นโรคติดต่อที่ระบาดครั้งแรกในหมู่บ้านสุโงนิปาห์ ประเทศมาเลเซีย มีพาหะจากสัตว์อย่างค้างคาวผลไม้ สุนัข ม้า แมว แพะ หรือแกะ โดยเชื่อกันว่าน่าจะก่อให้เกิดการติดเชื้ออย่างรุนแรงในทางเดินระบบหายใจ เกิดภาวะสมองอักเสบ เสี่ยงต่อการเสียชีวิตได้

๘. โรคติดเชื้อไวรัสมาร์บวร์ก (Marburg virus disease)

เป็นหนึ่งในโรคไข้เลือดออกที่มีต้นเชื้อมาจากลิงและค้างคาว มักจะระบาดหนักในแถบอุกันดา โดยเชื้อนี้อาจมีความรุนแรงกว่าเชื้ออีโบล่า อาการแสดงคือ มีไข้สูงเฉียบพลัน อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ ปวดศีรษะมาก ตามมาด้วยอาการเจ็บคอ ท้องเสีย มีผื่นนูนแดงตามตัว และมีอาการเลือดออกง่าย ซึ่งมักเกิดร่วมกับภาวะตับถูกทำลาย ไตวาย ช็อก และเสี่ยงต่อการเสียชีวิตมาก

๙. โรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า (Ebola virus disease – EVD)

โรคอีโบลามีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัสอีโบล่า โดยมีแหล่งรังโรคอยู่ในลิงป่าและค้างคาวกินผลไม้ ส่วนการแพร่ระบาดของเชื้ออีโบลานั้นจะติดจากคนสู่คนโดยการสัมผัสสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย และการปนเปื้อนในห้องปฏิบัติการ โรคนี้มีความรุนแรงค่อนข้างมาก และยังสามารถแพร่กระจายได้รวดเร็ว

๑๐. โรคติดเชื้อไวรัสเฮนดรา (Hendra virus disease)

มีแหล่งกำเนิดเชื้อจากม้าและค้างคาวกินผลไม้ โดยอาการของโรคนี้จะเริ่มจากมีไข้สูง ปวดศีรษะ เจ็บคอ วิงเวียน ซึม สับสน และมักจะพบอาการปอดอักเสบ ในรายที่มีอาการรุนแรง อาจมีภาวะระบบทางเดินหายใจล้มเหลว เสี่ยงต่อการเสียชีวิตได้

๑๑. โรคซาร์ส (Severe Acute Respiratory Syndrome – SARS)

โรคซาร์สหรือโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง มีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัสซาร์ส สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนได้ผ่านสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ อาการที่สามารถสังเกตได้คือ ครั่นเนื้อครั่นตัว ปวดกล้ามเนื้อ ไอ หายใจลำบาก ท้องเสีย (ในบางราย) ปอดอักเสบ และอาจเสียชีวิตได้

๑๒. โรคเมอร์ส (Middle East Respiratory Syndrome – MERS)

โรคเมอร์สก็เกิดจากโคโรนาไวรัสเช่นเดียวกัน แต่โรคนี้มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศแถบตะวันออกกลาง โดยมีอูฐและค้างคาวเป็นพาหะของโรค ดังนั้นชื่อของโรคเมอร์สอีกชื่อหนึ่งจึงเรียกกันว่า โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางนั่นเอง ส่วนอาการแสดงของโรคนี้จะเริ่มจากอาการไข้ ไอ หอบ บางรายอาจมีอาการท้องเสีย อาเจียน หรือถ้าเป็นหนักจะมีภาวะปอดอักเสบ ระบบทางเดินหายใจล้มเหลว อวัยวะล้มเหลว ไตวาย เสี่ยงต่อการเสียชีวิต

๑๓. วัณโรคดื้อยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก (Extensively drug – resistant tuberculosis | XDR-TB)

โรควัณโรคที่มีการดื้อยา ๔ ขนานร่วมกัน ได้แก่ ไอโซไนอะซิด (Isoniazid) ริแฟมพิซิน (Rifampicin) กลุ่มยาฟลูออโรควิโนโลน (Fluoroquinolones) และกลุ่มยาทางเลือกที่สอง ที่เป็นยาชนิดฉีด (Second-line injectable drugs) ซึ่งหมายความว่า วัณโรคชนิดนี้จะไม่สามารถใช้ยาตัวกล่าวรักษาให้หายได้ ดังนั้น ผู้ป่วยมีโอกาสในการแพร่เชื้อไปสู่คนอื่นๆ ได้ง่าย แถมตัวเองยังมีความเสี่ยงที่อาการป่วยจะรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้ด้วย

๑๔. โรค COVID-๑๙ (Coronavirus disease ๒๐๑๙)

โรค COVID-๑๙ เกิดจากเชื้อโคโรนาไวรัส สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ เชื่อว่ามีพาหะเป็นค้างคาว โดยโรคนี้จะก่อให้เกิดโรคทางเดินหายใจอักเสบในคน และติดต่อกันได้ผ่านการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วย อาการจะคล้ายๆ อาการของไข้หวัด คือ มีไข้สูง ไอ จาม มีน้ำมูก เจ็บคอ แน่นหน้าอก เหนื่อยหอบ และหากมีอาการหนักจะมีภาวะปอดบวม ปอดอักเสบขั้นรุนแรง เสี่ยงต่อการเสียชีวิตได้

ข้อมูลจาก : โรงพยาบาลศิริรินทร์